

педагогів. Бо саме в цьому вони вбачають подальший розвиток суспільства та інтелектуальний потенціал кожної людини. Проблема використання діагностичних методик на заняттях у вищій школі продовжує залишатися актуальною і потребує подальшого аналізу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Підласий І.П. Діагностика та експертиза педагогічних проектів. – К.: Україна, 1998. – 343 с.
2. Богоявленская Д.В. Интеллектуальная активность как проблема творчества: Монография. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1983. – 265 с.
3. Бодрова Е.В., Князева О.Л. Актуальные проблемы развития творческой способности обучения// Вопросы психологии. – 1989. – №1. – С. 174-182.

УДК 378.147 – 057.87

С.А. Саяпіна

ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ ТЕОРІЇ ВИХОВАННЯ

У статті висвітлюються і розкриваються особливості організації творчої діяльності студентів педвузу, педагогічні умови професійно-творчого самовираження майбутнього фахівця системи дошкільної освіти.

In the article are grounded the features of organization by creative of students' activity in pedagogical institution, and are revealed the pedagogical terms of professionally creative self-expression by future specialist in the system of preschool education.

Постановка проблеми. Сьогодні в усіх сферах людської діяльності зростає попит на фахівців з вищою освітою. Головною метою навчальних закладів має стати підготовка висококваліфікованих спеціалістів, майстрів своєї справи.

Демократизація системи освіти в нашій країні передбачає, в першу чергу, вживання конкретних заходів із подальшого вдосконалення навчально-виховного процесу педвузу, спрямованого на забезпечення високого рівня професіоналізму кожного студента. Таким чином, формування творчої особистості студента повинно стати найважливішою частиною духовного життя суспільства та системи вищої освіти.

У зв'язку з цим постає необхідність організації творчої діяльності студентів при вивченні дисциплін педагогічного циклу вже на першому курсі. Творче ставлення до життя, навчання не виникає саме по собі. Воно формується, в першу чергу, відповідним стилем навчання, виховання, реалізація якого докорінно пов'язана з реформою всіх навчально-виховних структур освіти.

Дослідник Іпатов Е., розглядаючи проблеми сучасної вищої освіти, актуалізує увагу на те, що зміст навчального курсу, методи викладання, принципи оцінки, форми забезпечення ресурсами – усе це різні сторони організації навчального процесу. Він наполягає на тому, що в процесі вивчення дисциплін необхідно робити акцент центрування не на викладачеві, а на студентові, де на перший план виводиться функція навчання. Така модель найбільш відповідає вимогам часу, вона сприяє активізації студентів, виробленню у них креативного мислення, навичок самостійної роботи тощо [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Творчість є предметом дослідження багатьох філософів, педагогів, психологів: В.Андреев, М.Бердяев, В.Бехтерев, Л.Виготський, І.Волков, М.Лазарев, Ю.Львова, Б.Нікітін, В.Полонський, А.Спіркін та ін.

Проблемам виховання і формування творчої особистості студентської молоді присвячені роботи А.Данілової, С.Зинов'єва, Н.Кузьміної, Н.Федоренко, Н.Черкасова.

Дослідженнями вітчизняних фахівців в аспекті творчості доведено, що при розробці нових технологій розвитку творчої особистості слід враховувати певні фактори, зокрема такі, як: природу особистості, рівень готовності педагогів до диференційованого навчання та виховання, рівень знань та умінь студентів, потреби суспільства.

Мета статті полягає у розкритті особливостей організації творчої діяльності студентів факультету дошкільної освіти та практичної психології при вивченні дисциплін педагогічного циклу.

Виклад основного матеріалу. Доведено, що будь-яка діяльність може бути як репродуктивною, так і творчою. Це стосується і науки, і техніки, і мистецтва, і педагогічної діяльності. На думку дослідниці О.Медведевої, всі ці прояви творчості безпосередньо базуються на певних визначеннях психічних процесах. Особливість педагогічної творчості полягає в підготовці особистості, спроможної проявити себе у різноманітних сферах людської діяльності творчо [4].

Аналіз психолого-педагогічних закономірностей творчої діяльності студента доводить, що навчально-творчою є діяльність вищого рівня, спрямована на вирішення творчих ситуацій, орієнтована на максимальне використання природних задатків особистості.

Який би не був гарний викладач, ніякі новітні технології, методичні рекомендації, матеріально-технічна база університету не допоможуть студенту стати висококласним фахівцем, якщо він сам не захоче вчитися. Тож, перш за все, досягнення будь-якого результату залежить від людини, її бажання та волі.

Актуальним є питання створення належних умов і залучення цілеспрямованих заходів щодо розвитку пізнавально-творчих здібностей студентів при вивченні курсу “Теорія виховання”. Поставлене завдання, з нашої точки зору, потребує комплексних удосконалень навчального процесу з урахуванням принципів:

- індивідуальне й диференційоване навчання з наданням можливості вибору завдань студента (за вимогами кредитно-модульної системи);
- постановка й вирішення проблемних і творчих ситуацій засобами системного виконання репродуктивно-творчих, дослідницьких і творчих завдань різних за типами, видами й формами виявлення;
- діалогічність і комунікативність навчання з метою розвитку саморегулятивних і комунікативних здібностей студентів;
- створення психологічно сприятливого клімату в колективі, коли викладач і студент виступають активними й взаємодіючими суб'єктами діяльності.

Навчальна творчість у процесі вивчення курсу “Теорія виховання” передбачає не лише виконання творчих робіт, але й оригінальне комбінування, переструктурування, емоційно-критичне ставлення до проблеми. Важливим є етап формування готовності студентів I курсу до творчої діяльності, розвитку аналітично-творчих здібностей, виявлення здатності асоціативно мислити, формування здібності вести діалог, брати участь у дискусії. При вивченні теми “Наука та мистецтво виховувати” студенти розмірковують над поняттями “педагогічний ідеал” та “творча індивідуальність педагога”: поясніть зміст цих понять; який зв'язок між ними існує?; згадайте своє шкільне життя, своїх вчителів; про кого з них ви можете сказати, що він володів мистецтвом виховувати.

З точки зору Акімової О., необхідно використовувати ідею вільного вибору студентами творчих завдань різного рівня складності. Тому весь педагогічний цикл у її авторській моделі був розроблений у трьох варіантах складності:

“1) основний, що передбачає засвоєння навчального матеріалу на рівні державного стандарту;

2) підвищеної складності, орієнтований на вивчення додаткової літератури з теми, розв'язання педагогічних завдань, виконання мікро-рефератів та інших робіт;

3) творчий, розрахований на самореалізацію студента, передбачав виконання оригінальних робіт із навчання і виховання дітей, написання творів-роздумів із приводу різних підходів до вирішення складних педагогічних проблем та ін.” [1: 6].

Особливо важливим є, на наш погляд, практичний результат досліджуваної проблеми, а саме – формування потреби в творчості у процесі соціалізації особистості в системі освіти. Творчість можна сформувати тільки творчістю, а творча думка може бути передана від людини до людини тільки у процесі безпосередньої творчої взаємодії. Тому надзвичайно високою у майбутній системі з дошкільної освіти має стати роль творчої особистості вихователя, причому не просто дипломованої особи, а науковця, митця.

Для педагогічної творчості важливою має бути емпатична універсальна здатність, що, до речі, є основою будь-якої творчості, – здатність співпереживати, перевтілення, оперування творчими образами.

Багато уваги питанням творчої діяльності педагога приділяв В.Сухомлинський. Творчість у всіх аспектах має бути незмінним супутником педагогічної діяльності, пронизувати всі форми і методи навчально-виховного процесу. При цьому не можна покладатись лише на спонтанний розвиток творчого потенціалу. Педагог висловив надзвичайно важливу думку: творчості слід учить як підростаюче покоління, так і педагогічних працівників. Яким чином? Тут можна навести багато чинників – і радість творчого пізнання, здатність до творчого аналізу, синтезу, здатність оперувати художніми образами, самостійність творчого мислення. Найважливішим у цьому є опора на національні чинники освіти – любов до рідної країни, вивчення шляхів і засобів національного виховання і використання їх у педагогічній діяльності. Реалізувати це завдання допомагають практичні заняття з курсу теорії виховання на першому курсі за темами: “Національна система виховання в Україні”, “Освіта і культура”, “Розвиток, соціалізація і виховання особистості” та ін.

Висновки. Таким чином, однією із головних вимог до професійної компетенції майбутніх фахівців дошкільної освіти виступає здатність до творчості та саморозвитку. Можна констатувати, що викладання та зміст курсу теорії виховання сприяє зростанню професіоналізму знань, спілкування, забезпечує розвиток цілісної творчої особистості.

Порушена проблема потребує подальшого вивчення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Акімова О. Особистісна обумовленість творчого мислення майбутнього вчителя //Наук. часопис НПУ ім. М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Зб. наук. праць /Ред.кол. О.Г.Мороз, Н.В.Гузій та ін. – Вип. 6(16). – К.: НПУ, 2007. – С. 3-7.
2. Головка М.Б. Дидактические аспекты преподавания курса история педагогики //Нові педагогічні технології навчання і виховання: Мат. міжвуз. наук. конф. Зб. ст. /Укл. В.К.Сарієнко, В.Д.Рябченко, Є.О.Лодатко. – Слов’янськ, 1997. – С. 48-51.
3. Іпатов Е. Проблеми сучасної вищої освіти //Творчість та освіта у вимірах ХХІ ст.: Матеріали VIII Між нар. наук.-практ. конф. (12-13 травня 2005 р., м.Київ). – К.: УВЦ “Видавництво “Екмо”, 2005. – С. 101-102.
4. Медведєва О. Психолого-педагогічний феномен творчості особистості //Наук. часопис НПУ ім.М.П.Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: Зб. наук. праць / Ред. кол. О.Г.Мороз, Н.В.Гузій та ін. – Вип. 6(16). – К.: НПУ, 2007. – С. 36-38.